

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 1To/68/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5416010154
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Polka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5416010154.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Polku a sudcov JUDr. Adriany Gallovej a JUDr. Vladimíra Kuráka, na neverejnom zasadnutí konanom 15. augusta 2017 vo veci odvolania podaného obžalovaným Mgr. P. X., nar. XX.X.XXXX, proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2T/44/2016-427 zo dňa 23.3.2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, sp.zn. 2T/44/2016 zo dňa 23.3.2017.

Podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín, č.k. 2T/44/2016-427 z 23.3.2017, bol obžalovaný Mgr. P. X. uznaný vinným, že:

„- si v priebehu mesiacov apríl až jún 2011 ako dlžník požičal a prevzal od F. X. finančnú čiastku vo výške 1.200,- Eur pod konkludentnou zámenkou finančnej investície na kúpu bytu, o pôžičke peňazí spolu uzavreli písomnú zmluvu datovanú dňom 10.6.2011 v Dolnom Kubíne, v ktorej sa zaviazal vrátiť požičané peňažné prostriedky do 30.9.2011, avšak dodnes tak neurobil, pričom už v čase požičiavania a preberania peňazí vedel, že vzhľadom na svoju finančnú a osobnú situáciu nebude schopný vypožičané peniaze vrátiť, čím D. X. spôsobil škodu vo výške 1.200,- Eur,

- si v priebehu mesiacov jún až november 2011 pod rôznymi zámenkami finančných investícií, najmä za účelom budúcej kúpy motorového vozidla požičal v rôznych časoch a v rôznych čiastkach ďalšie finančné prostriedky od F. X. a keď vypožičaná a prevzatá čiastka dosiahla celkovú požičanú sumu 4.500,- Eur, uzatvorili spolu písomnú zmluvu o pôžičke peňazí, datovanú dňom 31.11.2011 v Dolnom Kubíne, v ktorej sa zaviazal vrátiť požičané peňažné prostriedky do 31.3.2013 aj s dohodnutým úrokom, avšak dodnes tak neurobil, pričom už v čase požičiavania a preberania peňazí vedel, že vzhľadom na svoju finančnú a osobnú situáciu nebude schopný vypožičané peniaze vrátiť, čím F. X. spôsobil škodu vo výške 4.799,59 Eur“,

čím spáchal pokračovací prečin podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Za to bol odsúdený podľa § 221 ods. 2, § 38 ods. 2 Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov. Podľa § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. súd výkon trestu podmienene odložil a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určil obžalovanému skúšobnú dobu na 24 (dvadsaťštyri) mesiacov. Podľa § 50 ods. 2 Tr. zák. za použitia § 51 ods. 4 písm. c) Tr. zák. uložil súd obžalovanému primerané obmedzenie spočívajúce v povinnosti nahradiť v skúšobnej dobe celú spôsobenú škodu. Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil súd obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému F. X. škodu vo výške 1.200,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne zo sumy 1.200,- Eur od 1.10.2011 do zaplatenia.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 23.3.2017 vyplýva, že pri vyhlásení rozsudku nebol prítomný obžalovaný ani jeho obhajkyňa a po odôvodnení rozsudku a po poučení o opravných prostriedkoch prokurátor uviedol, že sa nevyjadruje.

Dňa 19.5.2017 elektronickou poštou a dňa 24.5.2017 cestou poštového úradu bolo súdu prvého stupňa doručené odvolanie obžalovaného Mgr. P. X. prostredníctvom obhajkyne proti výroku o vine, ako i voči výroku o treste a odvolanie je odôvodnené nasledovne:

„Skutková podstata trestného činu podvodu podľa §221 Trestného zákona predpokladá, že musí existovať subjekt, ktorý sa na škodu cudzieho majetku obohatí tým, že uvedie niekoho do omylu alebo využije niečí omyl, a spôsobí tak na cudzom majetku škodu. V súlade s rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1 Tzo V 1/2005 predmetom trestného stíhania nie je trestný čin, ale konkrétny skutok páchatel'a významný z hľadiska trestného práva hmotného, t. j. taký skutok, ktorý vykazuje znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu alebo trestných činov v prípade ich jednočinného súbehu. V rámci súdneho konania namietame porušenie viacerých zásad trestného konania. Jednou z nich je porušenie zásady že nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon-§ 2 ods. 1 TP. Konkrétny skutok, pre ktorý sa má viesť trestné stíhanie musí byť v súlade s ustanovením § 199 ods. 2, aj § 206 ods. 3 Trestného poriadku popísaný tak, aby zodpovedal príslušným znakom skutkovej podstaty trestného činu. Pokiaľ tomu tak nie je, trestnému stíhaniu chýba jeho predmet a teda niet skutku, o ktorom by bolo možné rozhodovať. Pri trestnom čine podvodu podľa § 2 Trestného zákona páchatel' tohto trestného činu, je ten, ktorý uvedie iného do omylu alebo využije omyl iného.

Máme za to, že v rámci konania bola porušená zásada prezumpcie neviny. Prípravné konanie, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby bolo viackrát zastavené a až na pokyn Krajskej prokuratúry v Žiline sa začalo opätovne konať. Z odôvodnenia uznesenia ani obžaloby nie je zrejmé, kedy a akým spôsobom mal obvinený spáchať skutok. V odôvodnení sa uvádza, že obžalovaný si mal od veriteľa -poškodeného pána F. X. požičať v priebehu roka 2011 sumu 1200,00 € a v rôznych časoch a rôznych splátkach ďalšie finančné prostriedky celkom v sume 5700,00 €.

Podľa obžaloby mal obžalovaný v pozícii dlžníka a poškodený pán F. X. v pozícii veriteľa uzatvoriť dňa 10.06.2011 zmluvu o pôžičke peňazí. Ďalšia zmluva o pôžičke mala byť uzatvorená 31.11.2011 v Dolnom Kubíne, pričom mala byť splatná do 31.03.2013 spolu s dohodnutým zmluvným úrokom.

V uznesení sa uvádza, že už čase požičiavania a preberania peňazí mal obžalovaný vedieť, že vzhľadom na svoju finančnú situáciu nebude schopný vypožičané peniaze vrátiť, čím sa mal obohatiť a poškodenému pánovi F. X. mal spôsobiť škodu.

Súd nedostatočne preskúmal subjektívnu stránku. Pre naplnenie skutkovej podstaty trestného činu podvodu sa vyžaduje úmysel. Z prípravného konania ako aj z výsluchu obžalovaného na pojednávaní je zrejmé, že on nevedel o tom, že má nejaký záväzok voči poškodenému. Mal za to, že tento záväzok zanikol započítaním za sprostredkovanie kúpy a následného predaja bytu. Tejto skutočnosti, že tak naozaj bolo nasvedčuje aj veľký časový odstup medzi podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu a predajom bytu tretej osobe.

V rámci písomných dôkazov zabezpečených počas prípravného konania jednoznačne vyplývalo, že obžalovaný disponoval dostatkom finančných prostriedkov. Bol aj spoludisponentom na účte svojej manželky, kde bol vždy dostatočný finančný zostatok.

Súd neskúmal ani možnú príčinnú súvislosť medzi správaním sa dcéry obžalovaného a poškodeným, ktorý pre nich mal vykonávať stavebnú činnosť a došlo medzi nimi k súdnemu sporu, kde rozdiel medzi požadovanou sumou od dcéry obžalovaného takmer zodpovedá čiastke náhrady škody, ktorú si poškodený v tomto konaní nárokuje, tiež neskúmal možný motív pomsty poškodeného za toto konanie. Súd neskúmal ani pravdivosť tvrdenia poškodeného o tom, že byt ktorý mal kúpiť a neskôr predať, predal so stratou. Spoločnosť INTEN EURA, s. r. o. nám po skončení konania zaslala prehľad hospodárenia s bytom, ktoré prikladáme.

Vzhľadom na odôvodnenie rozsudku, kde absentujú dôvody zamietnutia vykonania viacerých dôkazov dávame do pozornosti súdu iste známu judikatúru ESLP vo veci Garcia Ruiz vs. Španielsko a iné, judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky, najmä nález sp. zn. III. ÚS 2/09 zo 17. marca 2009 je potrebné, aby bolo každé rozhodnutie náležite odôvodnené. „Pokiaľ orgán verejnej moci nedá žiadnu odpoveď na viacero podstatných námietok trestne stíhanej osoby a jeho rozhodnutie neobsahuje preskúmateľné dôvody, na ktorých je založené, potom je potrebné toto arbitrárne rozhodnutie považovať nielen za nezlučiteľné so základnými zásadami vzťahu medzi orgánom verejnej moci a občanom

vyplývajúcim z druhej vety ustanovenia § 1 ods. 1 Trestného poriadku a z čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ale i za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.“

„K úlohám právneho štátu patrí vytvorenie právnych a faktických garancií uplatňovania a ochrany základných práv a slobôd svojich občanov. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní dostupných bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Konceptia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky takéhoto uplatňovania a ochrany základných práv a slobôd (III. ÚS 60/04, II. ÚS 374/06).“

Ďalšou porušenou zásadou je porušenie zásady kontradiktórnosti konania. Okresný súd Dolný Kubín zamietol návrh na vykonanie dôkazu- výsluchu svedka Ing. F. C., ktorý nebol vypočutý ani v priebehu prípravného konania. Súd náležite neodôvodnil zamietnutie vykonania tohto dôkazu. Domnievame sa, že práve výsluch svedka Ing. F. C. mohol náležitým spôsobom opísať podmienky a okolnosti prevodu vlastníckeho práva k jeho bytu na ul. X. F. v E. F.. Práve uskutočnením predaja bytu Ing. C. poškodenému a následne predajom tretej osobe malo podľa pôvodnej dohody medzi poškodeným a obžalovaným dôjsť k zániku pohľadávok zo zmlúv o pôžičkách.

Okresný súd Dolný Kubín odmietol vykonanie dôkazu dopytom na OOPZ Liptovský Mikuláš, či niekedy bolo začaté konanie kde podnet podal Ing. C. a ako možných páchatelov označil práve poškodeného a obžalovaného.

Ako obhajca obžalovaného som takýto podnet na OOPZ Liptovský Mikuláš podala, avšak ako som sa vyjadrila aj na pojednávaní, nie som orgánom verejnej správy a takéto informácie podávajú len na žiadosť súdov.

Okresný súd porušil zásadu prezumpcie neviny ako aj zásady náležitého zistenia skutkového stavu. Súd sa nevysporiadal s množstvom pochybností, ktoré v konaní vyvstali. V konaní mali byť brané do úvahy zásady, že nedokázaná vina má rovnaký význam ako dokázaná nevina, § 275 písm. c TP hovorí, že súd obžalovaného oslobodí, ak nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný a pravidlo in dubio pro reo, ak existujú pochybnosti v otázke viny obžalovaného a nie je možné tieto pochybnosti rozptýliť ďalším dokazovaním, je nevyhnutné rozhodnúť v prospech obžalovaného. V rámci konania však súd ani ďalšie dokazovanie na rozptýlenie pochybností nevykonal.

Za pojem „nepochybnosť“ uvedený v ustanovení § 215 ods. 1 písm. a) a písm. c) TP je v spojitosti s ustanovením § 2 ods. 10 TP vykladať tak, že nejde o absolútnu nepochybnosť (absolútnu istotu), ale ide o nepochybnosť relatívnu (relatívnu istotu), čo znamená, že orgány činné v trestnom konaní majú vykonávať dokazovanie (a to aj v zmysle § 215 ods. 1 TP len potiaľ, pokiaľ pochybovanie o skutku v tom smere, že sa nestal, respektíve, že ho nespáchal obvinený nedáva logický zmysel. Orgán činný v trestnom konaní môže preto zastaviť trestné stíhanie podľa § 215 ods. 1 písm. a) alebo písm. c) TP aj vtedy, ak o skutkovom stave alebo o obvinenej osobe sú určité pochybnosti vyplývajúce z jednotlivých dôkazov, avšak po ich náležitom vyhodnotení a v spojitosti aj s inými dôkazmi, ide o pochybnosti, ktoré už nemožno považovať za logické, rozumné, či dôvodné.

Za pravdu sa v rámci trestného konania považuje to, čo bolo dokázané s určitým vyšším stupňom pravdepodobnosti, čo však vôbec neznamená, že to aj pravdivé musí byť, respektíve, že to, čo vyplýva z dôkazov ako logické a pravdepodobné, musí byť naozaj aj v súlade so skutkovým dejom tak, ako sa v minulosti odohral. Povedať o niečom, že je pravdivé, musí potom znamenať, že túto pravdu je možné verifikovať a že je v súlade so všetkými presvedčeniami alebo že sa s realitou zhoduje. Ak však všetko hovorí v prospech istej hypotézy a nič proti nej, nemusí to znamenať, že je pravdivá, nakoľko ona sa len zhoduje s faktami, ale neznamená to, že je (alebo musí byť) aj pravdivá a nepochybná. Vyplýva to najmä z toho, že neexistujú pravidlá na určenie toho, ktoré súdy sú objektívne isté, teda nepochybné.

Už pri vznášaní obvinenia musí byť postup taký, že podstatné skutkové okolnosti musia vyplynúť z dokazovania aspoň v takej sile, že postačia na dostatočne odôvodnený záver, že konkrétna osoba spáchala konkrétny trestný čin a to konkrétnym spôsobom. Tieto závery nemusia byť nepochybné (isté), avšak nemôžu byť ani založené len na domnienkach a indíciách. V žiadnom prípade nie je možné skonštatovať, že ak sú tu pochybnosti o nejakej skutkovej okolnosti, je nutné dať za pravdu poškodenému (skutkovému dej, ktorý uvádza poškodený) a vzniesť obvinenie podozrivej osobe. Orgány činné v trestnom konaní ako vyšetrovateľ a prokurátor zastupujú záujmy štátu a nie záujmy poškodeného a preto nemôžu, bez ďalšieho, vychádzať len z prezumpcie pravdivosti tvrdenia poškodeného a z prezumpcie nepravdivosti tvrdení, ktoré skutkovú verziu poškodeného nepotvrdzujú, respektíve vyvracajú. Zo žiadnych ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodit' existenciu zásady, ktorá by stanovovala, že v pochybnostiach, ktoré sa nedajú odstrániť ani ich dôsledným vyhodnotením, by mali orgány činné v trestnom konaní postupovať vždy v prospech poškodeného, respektíve v neprospech podozrivej osoby.

Súdu je zverené rozhodovanie o aplikácii zásady v pochybnostiach v prospech obvineného a práve súd by mal dôsledne vyhodnotiť tvrdenia a fakty a vychádzať z verifikovaných okolností a nie domniek a prezumpcie pravdivosti tvrdenia obžaloby. V súlade s platnou judikatúrou k podaniu obžaloby by zásadne nemali stačiť len indicie alebo domnienky, ktoré nasvedčujú tomu, že nemožno vylúčiť, že obvinený trestný čin spáchal a rovnako aj staršia trestnoprávna literatúra kládla obžalobe veľký dôraz keď uvádzala, že nepodložená, prehnaná, nesvedomitá a nedôvodná obžaloba je vždy nebezpečenstvom pre správne a spravodlivé rozhodnutie súdu, nech je súd akokoľvek objektívny a nestranný. Vzhľadom na vyššie uvedené, žiadame aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie resp. aby oslobodil obžalovaného spod obžaloby“.

Dňa 5.6.2017 súdu prvé stupňa bolo doručené vyjadrenie prokurátora k odvolaniu obžalovaného, v ktorom uvádza nasledovné podstatné okolnosti:

„Rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín, sp. zn.: 2T/44/2016 zo dňa 23.03.2017 považujem čo do výroku o vine a treste obžalovaného Mgr. P. X. za zákonný a spravodlivý. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil dostatočným spôsobom, zrozumiteľne a jednoznačne, a to čo do výroku o vine aj do výroku o treste, ktorý bol uložený obžalovanému. K námietkam obžalovaného uvádzaným v odvolaní uvádzam, že tieto nie sú opodstatnené. Okresný súd Dolný Kubín vykonal zákonné dokazovanie podľa tretej časti, tretej hlavy, tretieho dielu Trestného poriadku, a to v zákonom rozsahu. Rozhodnutie prvostupňového súdu vyplýva z vykonaného dokazovania, ktoré môže viesť len k záverom vysloveným súdom v jeho rozsudku. Skutočnosť, že súd nevykonal dokazovanie požadované obhajobou neznamena, že by boli v konaní porušené základné zásady trestného konania ani práva obžalovaného brániť sa proti podanej obžalobe pred súdom. Súd pri oznamovaní uznesenia, ktorým zamietol návrhy obžalovaného na vykonanie dokazovania popísaného v odvolaní nesmeruje k objasneniu skutkových okolností popísaných v skutkovej vete prečinu, ktorý sa kladie obžalovanému za vinu. Súd náležite skúmal naplnenie všetkých znakov skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona, za ktorý bol obžalovaný odsúdený. Z obžaloby z prípravného konania ako aj z dokazovania vykonaného pred súdom vyplýva, že obžalovaný spáchal skutok popísaný v obžalobe a svojim úmyselným konaním naplnil znaky skutkovej podstaty prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona. Je potrebné opakovane uviesť, že obžalovaný v čase uzatvárania predmetných zmlúv o pôžičke nedisponoval žiadnym svojím majetkom, nemal stále zamestnanie a nemal ani žiadny iný legálny zdroj peňazí, ktorý by mohol použiť na splatenie pôžičiek. Obrana obžalovaného produkovaná v tomto smere bola vyvrátená vykonaným dokazovaním, ale aj výpoveďou samotného obžalovaného. K teoretickým úvahám obhajkyne ohľadom jej výkladu pojmov sa vyjadrovať nebudem, pretože táto časť odvolania nemá žiadny význam pre posúdenie viny obžalovaného, ani pre posúdenie zákonnosti resp. spravodlivosti uloženého trestu. K judikatúre citovanej obhajkyňou v odvolaní uvádzam, že táto nie je aplikovateľná na prejednávaný prípad, pretože súd vykonal dostatočné dokazovanie a jeho rozhodnutie je aj dostatočným spôsobom odôvodnené tak, aby bolo z neho zrejmé, prečo rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku. V tomto prípade nemožno hovoriť o arbitrárnom rozhodnutí. Vzhľadom na uvedené navrhujem, aby Krajský súd v Žiline odvolanie obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol, pretože nie je dôvodné“.

Dňa 7.6.2017 súdu prvého stupňa bolo doručené vyjadrenie poškodeného prostredníctvom splnomocneného zástupcu k odvolaniu obžalovaného, v ktorom uvádza:

„Tvrdenia a skutočnosti uvádzané zo strany obžalovaného v jeho odvolaní zo dňa 18.05.2017 sú v celom rozsahu účelové zavádzajúce a nepravdivé.

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní spochybňuje určitosť skutkovej vety uvedenej vo výrokovej časti napadnutého rozsudku tak s takouto námietkou sa v žiadnom prípade nemožno stotožniť, pretože skutková veta bola sformulovaná v súlade s vykonaným dokazovaním tak v prípravnom konaní ako aj v konaní pred súdom.

Vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že obžalovaný spáchal skutok, ktorý je mu kladený za vinu v rozsudku súdu prvého stupňa zo dňa 23.03.2017.

Skutok z hľadiska trestného práva nemôže znamenať nič iné ako konanie, pokiaľ je pokryté zavinením. Zmena zavinenia neznamena, že totožnosť skutku nemôže zostať zachovaná. Téza, že skutok nemôže znamenať nič iné ako konanie (alebo aj opomenutie konania) vychádza z toho, že trestný čin je konanie a len konanie určitej osoby môže byť predmetom trestného stíhania. Pod konaním je potrebné rozumieť prejav vôle vo vonkajšom svete, ako k cieľu zameraný pohyb alebo k cieľu zamerané zdržanie sa

pohybu. Pre určenie, ktoré prejavy vôle navonok určitej osoby tvoria jeden skutok nestačí ich zameranie k určitému cieľu, aleje nutné konkretizovať cieľ, ktorý má ten účinok, že prejavy vôle k nemu zamerané tvoria jedno konanie. Skutočnosťou, ktorá môže deliť prejavy určitej osoby na rôzne konania (skutky) môže byť jedine následok a to bez ohľadu na to, či ide o delikty úmyselné alebo nedbanlivostné. Jedno konanie (skutok) tvoria potom tie prejavy vôle navonok, ktoré sú pre daný následok kauzálne, pokiaľ sú zahrnuté zavinením. Za jedno konanie je ďalej potrebné považovať rôzne vývojové štádiá trestnej činnosti (prípravné konanie, pokus, dokonaný trestný čin). V jeden celok spája prípravné konanie a pokus s dokonaným trestným činom už ich samotná povaha, pretože ide o vývojové štádiá toho istého trestného činu. Za jedno konanie je potrebné považovať aj jednotlivé prejavy vôle navonok určitej osoby, ktoré tvoria trestný čin pokračovací, trváci alebo hromadný (tieto prejavy vôle sú spojené v jedno konanie vôľou zákonodarcu). Počet následkov je nerozhodný pre určenie, či ide o jeden skutok alebo viac skutkov, preto jedno konanie (jeden skutok) môže spôsobiť aj dva alebo viaceré následky a jeden skutok môže napĺňať znaky skutkovej podstaty viacerých trestných činov spáchaných v jednočinnom súbehu.

Konanie je podstatou skutku preto, že trestným činom je konanie a len také udalosti, ktoré sú konaním sú posudzované z hľadiska trestného práva, pričom následok je podstatou skutku preto, pretože umožňuje prejavy vôle človeka deliť na rôzne skutky.

Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že obžalovanému požičal poškodený sumy uvádzané v obžalobe tým, že obžalovaný ich do dnešného dňa poškodenému nevrátil. Z oboznámených listinných dôkazov vyplýva skutočnosť, že obžalovaný v čase uzatvárania zmluvy o pôžičke nemal žiadny legálny príjem, nevlastnil žiadny majetok, nepodnikal, nepracoval, avšak na jeho meno boli vedené viaceré exekúcie, z ktorých nebolo uhradené takmer celkom nič. Vzhľadom na pomery obžalovaného je preukázané, že tento nikdy nemal úmysel požičané peniaze vrátiť. Aj z výpovede obžalovaného na hlavnom pojednávaní jednoznačne vyplynulo, že tento nemá ani v súčasnosti záujem vrátiť poškodenému požičané peňažné prostriedky, keď pri svojom vypočutí vyhlásil, že raz už v konkurze bol a že nemá problém sa do konkurzu „hodiť“ znova.

Odvolaním obžalovaného napadnutý rozsudok tunajšieho súdu poškodený považuje za zákonný a správny, vydaný na základe dôkladne zisteného a preukázaného skutkového stavu.

Pokiaľ ide o námietky obžalovaného, tieto sú vyslovene nekonštruktívne, v podstate sú len vyjadrením jeho subjektívneho názoru na celé trestné konanie, logicky motivované snahou „vyviniť“ sa, a to spôsobom, ktorý nemôže obstáť a objektívne nemôže spochybniť správnosť výrokov rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín 2T/44/2016 zo dňa 23.03.2017 čo do výroku o vine a o treste.

Odvolanie obžalovaného preto poškodený navrhuje ako nedôvodné zamietnuť a rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín 2T/44/2016 zo dňa 23.03.2017 ako vecne správny potvrdiť.

Z hľadiska procesného odvolací súd postupoval podľa § 326 ods. 1 písm. b) Tr. por., pretože napadnutý rozsudok trpí vadami, ktoré nemožno odstrániť na verejnom zasadnutí.

Krajský súd ako súd odvolací predtým ako začal plniť svoju preskúmvaciu povinnosť podľa § 317 Tr. por. zistil, že odvolanie obžalovaného bolo podané včas, v lehote stanovenej § 319 Tr. por., odvolanie obžalovaného je odvolaním podaným oprávnenou osobou v zmysle § 307 ods. 1 písm. b) Tr. por. a obsah odvolania obžalovaného spĺňa náležitosti stanovene § 311 ods. 1, ods. 2 Tr. por.

Krajský súd zároveň zistil, že nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania v zmysle § 312 Tr. por., a preto odvolací súd nepostupoval podľa § 316 ods. 1 Tr. por.

Krajský súd po preskúmaní výroku rozsudku napadnutého odvolaním, jeho odôvodnenia a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného Mgr. P. X. je dôvodné, i keď v zásade z iných dôvodov ako boli uvádzané v odôvodnení odvolania.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Trestný poriadok teda ustanovuje, že primárnym cieľom zásady náležitého zistenia skutkového stavu veci je umožniť súdu spravodlivé rozhodnutie. Súvisí to s predmetom zákona a jeho účelom, ktorým

je náležité zistenie trestných činov a spravodlivé potrestanie páchatel'ov a uskutočnenie spravodlivého procesu.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Orgány činné v trestnom konaní a súd teda hodnotia dôkazy podľa svojho vnútorného presvedčenia (voľného uváženia), ktoré však neznamená možnosť ľubovôle z ich strany, ale musí byť založené na logickom úsudku vyplývajúcom zo starostlivého uváženia všetkých dôkazov získaných a vykonaných zákonným spôsobom.

Hodnotenie dôkazov súdom sa musí premietnuť aj do odôvodnenia rozsudku, pričom podľa § 168 ods. 1 Tr. por. ak rozsudok obsahuje odôvodnenie, súd v ňom stručne uvedie, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä ak si navzájom odporujú. Z odôvodnenia musí byť zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, prečo nevyhovel návrhom na vykonanie ďalších dôkazov a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Ak rozsudok obsahuje ďalšie výroky, treba odôvodniť aj tieto výroky.

Právo na spravodlivé prejednanie veci zahŕňa tiež právo strán konania na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Je korelátom práva strán konania prednášať návrhy, argumenty a námietky, aby na ne dostali primeranú odpoveď. Nutnosť odôvodniť súdne rozhodnutie je daná rovnako vo verejnom záujme, pretože je jednou zo záruk, že výkon spravodlivosti nie je arbitrárny, neprehľadný, ale že rozhodovanie súdu je kontrolovateľné verejnosťou. Je rovnako predpokladom toho, aby strany konania mohli účinne uplatňovať opravné prostriedky, ktoré majú k dispozícii.

Týmito zásadami sa súd prvého stupňa dôsledne neriadil, jeho rozhodnutie je prinajmenšom predčasné, hodnotenie dôkazov jednostranné, pričom absentuje posúdenie všetkých relevantných hľadísk, na podklade ktorých je možné ustáliť trestnoprávnu zodpovednosť konania obvinenej osoby pri skutku, ktorý je právne kvalifikovaný z hľadiska hmotného práva ako prečin, pretože z písomného odôvodnenia odvolaním napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa je nezistiteľné akým spôsobom sa súd prvého stupňa vysporiadal s existenciou, resp. neexistenciou materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák.

Súd prvého stupňa nekriticky prevzal do výrokovej časti rozsudku skutkovú vetu obžaloby, napriek tomu, že z vyšetrovacieho spisu nevyplýva spáchanie skutku tak, ako je uvedené v skutkovej vete obžaloby a výsledky dokazovania procesne relevantného, ktoré bolo vykonané na hlavnom pojednávaní rovnako nepotvrdzujú, že skutok sa stal tak, ako je uvedené v skutkovej vete rozsudku súdu prvého stupňa.

Z rozsudku súdu prvého stupňa nie je zistiteľný spôsob ako sa súd prvého stupňa vysporiadal s čl. 1 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podľa ktorého nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Z rozsudku súdu prvého stupňa je takisto nezistiteľné, z akého dôvodu boli použité v predmetnej trestnej veci prostriedky trestného práva ako ultima ratio pri riešení určitého konania, ktoré má súkromno právny základ.

1. Svedok F. X. vo svojich výpovediach z 11.1.2016 (č.l. 105-106 spisu) a 23.3.2016 (č.l. 102-104 spisu) zhodne uviedol, že sumu 1.200,- Eur požičal obžalovanému Mgr. P. X. na jeho žiadosť za účelom kúpy bytu v J. na I. C. pričom tento byt mal obžalovaný kupovať na meno svojej dcéry Z. P., rod. X. (na č.l. 105 je uvedené nesprávne meno Z. P., rod. X. - poznámka krajského súdu). Na č.l. 32-33 spisu sa nachádza návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti vkladom podľa § 28 a 30 zákona č. 162/1995 Z.z., pričom navrhovateľmi sú K. X. a Z. P., rod. X.. Návrh bol podpísaný 2.6.2011. Na č.l. 34-38 sa nachádza kúpna zmluva uzatvorená medzi predávajúcim K. X. a kupujúcim Z. P., rod. X., pričom predmetom tejto kúpnej zmluvy je byt č. 8 nachádzajúci sa v obytnom dome č. sup. XXXX v J. a bola dohodnutá kúpna cena 28.000,- Eur. Rovnaká kúpna zmluva uzavretá 2.6.2011 sa nachádza aj na

č.l. 135-138 spisu. Na č.l. 133-134 spisu sa nachádza rozhodnutie Správy katastra Ružomberok, ktorý orgán pod č. vkladu: V 1046/11 z 1.7.2011 povolil vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľnosti k nehnuteľnosti v katastrálnom území J., a to byt č. X v prospech Z. P., rodné priezvisko X. na základe kúpnej zmluvy uzavretej medzi účastníkmi K. X. ako predávajúci a Z. P., rodné priezvisko X. ako kupujúci. Vklad bol povolený 1.7.2011 a týmto dňom nadobúda rozhodnutie právoplatnosť. Právne účinky vkladu nastávajú dňa 1.7.2011.

Z rozsudku súdu prvého stupňa a ani z obžaloby nie je zistiteľné, na podklade akých dôkazov sa ustálil skutkový stav, podľa ktorého obžalovaný Mgr. P. X. si požičal a prevzal od F. X. finančnú čiastku vo výške 1.200,- Eur pod konkludentnou zámkou finančnej investície na kúpu bytu, keď samotný svedok F. X. tvrdí, že požičal obžalovanému 1.200,- Eur na kúpu bytu, ktorý bol zakúpený na meno dcéry obžalovaného Z. P., rod. X. a v spise založené listinné dôkazy bez najmenších pochybností preukazujú existenciu predaja a kúpy bytu tak, ako ho popísal samotný svedok F. X..

Obžalovaný Mgr. P. X. vo svojej výpovedi zo 14.3.2016 (č.l. 54 spisu) síce tvrdí, že suma 1.200,- Eur, ktorú prevzal od svedka F. X., bola pôžičkou bez určenia účelu a jeho dcéra si byt kúpila z vlastných zdrojov, ale toto tvrdenie nemôže byť podkladom pre takú skutkovú vetu, ktorá je uvedená v prvej časti skutkovej vety rozsudku súdu prvého stupňa a v samotnej obžalobe. V konečnom dôsledku treba poukázať na to, že dcéra obžalovaného Z. P., rod. X. v predmetnej veci vôbec nebola vypočítaná, a preto nie je potvrdené ani vyvrátené, či obžalovaný Mgr. P. X. platil časť kúpnej ceny za byt, ktorý zakúpila jeho dcéra alebo nie.

V každom prípade z výpovede svedka F. X. je nesporne preukázané, že suma 1.200,- Eur nebola obžalovanému požičaná „pod konkludentnou zámkou finančnej investície na kúpu bytu“. Samotné slovné spojenie „konkludentná zámkou finančnej investície“ nie je v odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku súdu prvého stupňa žiadnym spôsobom vysvetlená, a preto je v tejto časti rozhodnutie súdu prvého stupňa nepreskúmateľné.

Nezodpovedá výpovediam svedka F. X. ani druhá časť skutkovej vety rozsudku súdu prvého stupňa, podľa ktorej mal obžalovaný pod rôznymi zámkami finančných investícií, najmä za účelom budúcej kúpy motorového vozidla, si požičať v rôznych časoch a v rôznych čiastkach ďalšie finančné prostriedky od F. X.. Z výpovedí svedka F. X. naopak jednoznačne vyplýva, že obžalovanému Mgr. P. X. poskytoval ďalšie peniaze, o ktoré ho požiadal, ako pôžičky na splácanie leasingových splátok na motorové vozidlo zn. Mercedes GLK, keď F. F. údajne meškal s leasingovými splátkami. Sumy od 700 do 800,- Eur vkladal na účet manželky obžalovaného F. X., jednu splátku uhradil priamo leasingovej spoločnosti na jej účet a ostatné asi dve splátky odovzdal obžalovanému osobne do rúk. Teda zo samotnej výpovede svedka F. X. vyplýva, že obžalovaný mu neuvádzal žiadne rôzne zámkou finančných investícií, ale požičiaval si od neho peniaze na leasingové splátky. Existenciu leasingu, ktorého predmetom je automobil Mercedes GLK, ŠPZ: RK 874BC potvrdzuje svedkyňa F. I. vo svojej výpovedi na č.l. 81-82, 94-95 spisu a listinné dôkazy, ktoré sa nachádzajú na č.l. 83-93, 97-101 spisu.

Z rozsudku súdu prvého stupňa nie je možné zistiť, akým spôsobom sa vysporiadal s obranou obžalovaného Mgr. P. X., v rámci ktorej popieral svoju insolventnosť, keď tvrdil, že v rozhodnom čase bol vlastníkom pohľadávok voči U. U. vo výške 15.000,- Eur a Ing. F. P. vo výške 27.000,- Eur. Táto obhajoba obžalovaného vyplýva z jeho výpovede, ktorá je uvedená v zápisnici o výsluchu obvineného zo 14.3.2016 na č.l. 53-55 spisu. Na č.l. 61-69 sa potom nachádzajú ako listinné dôkazy notárska zápisnica zo 6.5.2013, z ktorej vyplýva, že U. U. ako povinná osoba vyhlásila, že oprávnená osoba - veriteľ Mgr. P. X. jej poskytol peňažnú pôžičku vo výške 15.000,- Eur dňa 30.11.2011. Túto skutočnosť potvrdzuje zmluva o pôžičke, kópia ktorej je založená za notárskou zápisnicou a z ďalšieho listinného dôkazu vyplýva, že dňa 5.1.2012 obžalovaný poskytol bezúročne peňažné prostriedky vo výške 27.000,- Eur Ing. F. P..

Svedkyňa U. U. vo svojej výpovedi z 24.6.2016 (č.l. 318-319 spisu) síce tvrdí, že si požičala od obžalovaného len sumu 2.500,- Eur, ale zároveň nespochybňuje, že podpísala zmluvu s obžalovaným ako i notársku zápisnicu, v ktorej potvrdila pôžičku vo výške 15.000,- Eur. Rovnako svedkyňa Ing. F. P. vo svojej výpovedi z 24.6.2016 (č.l. 320-321 spisu) poprela existenciu svojho záväzku vo výške 27.000,- Eur v prospech obžalovaného, ale nepoprela existenciu písomnej zmluvy o pôžičke

uzatvorenej medzi ňou a obžalovaným Mgr. P. X.
prvého stupňa v odôvodnení písomného vyhotovenia rozsudku žiadnym spôsobom nehodnotil.

dňa 5.1.2012. Označené dôkazy súd

Krajský súd poznamenáva, že už v prípravnom konaní absentuje preverenie obhajoby obžalovaného a pravdivosti výpovede svedkyne M. P. zabezpečením spisu Okresného súdu Ružomberok, ktorý riešil civilný spor medzi obžalovaným a M. P. podľa tvrdenia obžalovaného v jeho výpovedi zo dňa 14.3.2016, pričom aj označil spisovú značku rozsudku Krajského súdu v Žiline (5Co/327/2013).

K skutkovým okolnostiam veci krajský súd uzatvára, že v súčasnom štádiu konania neexistuje dostatočná masa procesne relevantných dôkazov, na podklade ktorej by bolo možné spraviť záver, že skutková veta rozsudku súdu prvého stupňa napadnutého odvolaním, ale i obžaloby, je skutkovým stavom, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti.

2. Základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách odseku 2 § 10 Tr. zák. To znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolností, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nie nepatrná (materiálny korektív).

Záver o tom, či pri prečine je materiálny korektív podľa § 10 ods. 2 Tr. zák., je záverom právnym.

Tento právny záver o materiálnom korektíve prečinu sa však musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako, ako záver o objektívnych a subjektívnych znakoch prečinu. Skutočnosti významné pre právny záver o tom, či tu je materiálny korektív prečinu musia byť predmetom dokazovania práve tak, ako všetky ostatné okolnosti naplňujúce znaky trestného činu.

Pri zisťovaní okolností, ktoré majú význam pre záver o materiálnom korektíve prečinu, nemožno vopred prikladať osobitný význam žiadnemu dôkaznému prostriedku, ale na jeho naplnenie treba usudzovať zo všetkých konkrétnych okolností, za ktorých bol prečin spáchaný a zo všetkých relevantných dôkazov.

Z odvolaním napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvého stupňa sa existenciou materiálneho korektívu vôbec nezaoberal a aj z tohto dôvodu je rozsudok súdu prvého stupňa nepreskúmateľný.

Podľa názoru krajského súdu okolnosti prípadu tak, ako vyplývajú z vyšetrovacieho spisu (nie zo skutkovej vety obžaloby a rozsudku, ktoré skutkové vety nemajú oporu v dôkazoch, ktoré obsahuje vyšetrovací spis) je existencia materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák. sporná, ak sa vôbec stal skutok, ktorý vykazuje formálne znaky skutkovej podstaty pokračovacieho prečinu podvodu podľa § 221 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.

3. Čl. 1 Protokolu č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je potrebné prepojiť s princípom trestného práva ako prostriedku ultima ratio. Podstatou rozhodnutia odvolacieho súdu je fakt, že sa nestotožnil so správnosťou aplikácie „jednoduchého“ práva súdom prvého stupňa. Právny poriadok, hoci vnútorne diferencovaný, tvorí jednotu a ako s takým je treba s ním i zaobchádzať pri aplikácii jednotlivých ustanovení a inštitútov; pokiaľ ide o naplnenie objektívnych znakov trestného činu, nemôže byť ignorovaná iná, než trestnoprávna stránka veci. Tento názor má význam hlavne v súvislosti s povahou trestného práva, ako práva ultima ratio, ktorého prostriedky majú a musia byť využívané vtedy a len vtedy, pokiaľ použitie iných prostriedkov právneho poriadku neprichádza do úvahy alebo ich použitie je zjavne neúčelné. Je úplne neprípustná prax, kedy sa štandardné civilné vzťahy, na úkor jedného z ich účastníkov, riešia prostriedkami trestného práva. Týmto spôsobom totiž potom dochádza k znerovnoprávneniu osôb v ich vzájomných vzťahoch a k neúcte orgánov verejnej moci k rovnosti občanov. Trestné právo a trestnoprávna kvalifikácia určitého konania, ktoré má súkromnoprávny základ, ako trestného činu, je treba považovať za ultima ratio, teda za krajný právny prostriedok, ktorý má význam predovšetkým celospoločenský, t.j. z hľadiska ochrany základných spoločenských hodnôt. V zásade však nemôže slúžiť ako prostriedok nahradzujúci ochranu práv a právnych záujmov jednotlivca v oblasti súkromnoprávných vzťahov, kde závisí predovšetkým na individuálnej aktivite jednotlivca, aby strávil svoje práva, ktorým má súdna moc poskytovať ochranu (vigilantibus iura). Je však neprijateľné, aby túto ochranu aktívne prebrali orgány činné v trestnom konaní, ktorých úlohou je ochrana prevažne celospoločenských hodnôt a nie priamo konkrétnych subjektívnych práv jednotlivca,

ktoré svojou povahou spočívajú v súkromnoprávnej sfére. Trestné stíhanie nie je namieste, ak sa konanie obvineného pohybuje výhradne v rovine vzťahov občianskoprávných, resp. obchodnoprávných. V právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú vedľa toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti, resp. ak nie sú tieto predpoklady úplne nespochybniteľne zistené. V takýchto prípadoch princíp ultima ratio si vyžaduje podrobiť trestné konanie testu proporcionality, teda skúmať spôsobilosť, nevyhnutnosť a adekvátnosť použitia trestnoprávneho prostriedku ochrany. Žiadny súd nemôže prehliadať zjavnú skutočnosť, že nástroje, pomocou ktorých sa realizuje trestnoprávna ochrana, obmedzujú základné práva či slobody a len dôsledné rešpektovanie princípu ultima ratio zaručuje, že takéto obmedzenia bude možno ešte považovať za proporcionálne, s účelom sledovaným trestným konaním.

Súd prvého stupňa sa v okolnostiach prípadu vôbec nezaoberal dôvodnosťou použitia trestnoprávneho prostriedku ochrany poškodeného, keď samotný poškodený časť svojej pohľadávky proti obžalovanému riadne uplatnil v civilnom konaní. Je namieste otázka, aký význam má potom prebiehajúce trestné konanie v poskytnutí ochrany poškodenému prostriedkami trestného práva s využitím práv moci orgánov štátu (polícia, prokuratúra) s očakávaním rozhodnutia nestranným súdom. Konanie dvoch fyzických osôb, ktoré spočíva v súkromnoprávnej sfére sa po šiestich rokoch rieši prostriedkami trestného práva napriek tomu, že prevažujúca časť tohto konania súkromnoprávnej povahy je vyriešená právoplatným rozhodnutím nestranného súdu v civilnom konaní.

Krajský súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa napadnutý odvolaním obžalovaného z hľadiska ustálenia skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti trpí vadami, ktoré zákonodarcia predpokladal v ustanovení § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Tr. por., a preto krajskému súdu neostalo nič iné, len rozsudok na podklade odvolania obžalovaného zrušiť a vrátiť mu vec na nové prejednanie a rozhodnutie postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Tr. por., § 322 ods. 1 Tr. por.

Úlohou súdu prvého stupňa bude ustáliť skutkový stav, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, pretože len takto ustálený skutkový stav môže byť podkladom pre zákonné a spravodlivé rozhodnutie súdu. Pri ustaľovaní skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, bude súd prvého stupňa povinne rešpektovať princíp nestrannosti súdu.

Povinnosťou súdu prvého stupňa bude v rámci nového prejednania veci a rozhodnutia zaoberať sa aj existenciou materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Tr. zák., ako i s poukazom na okolnosti veci zaoberať sa otázkou princípu ultima ratio. Ďalšie rozhodnutie odôvodní súd prvého stupňa tak, aby jeho dôvody boli konzistentné s výrokom a teda, aby neboli arbitrárne, ale preskúmateľné.

Podľa § 327 ods. 1 Tr. por. súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

Právnym názorom treba rozumieť názor odvolacieho súdu vyslovený v otázke procesného aj hmotného práva.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.